

İnsanlık tarihinin pek çok bakımdan en büyük önem taşıyan siyasal coğrafyalarından bir tanesi hiç şüphe yok ki Kudüs'tür. Tek tanrılı üç semavi dinin doğuş yeri olmasının meydana getirdiği sosyal, antropolojik ve kültürel öneminin yanı sıra, dünya tarihin modern öncesi dönem de dâhil olmak üzere en önemli siyasal çatışma alanlarından birisi olması sebebiyle Kudüs her daim üzerinde çokça fikir serdedilen, hakkında çok yazılıp, çizilen, tartışılan bir mekân olagelmıştır. Uluslararası toplumun ve insanlığın kolektif hafızasının hassasiyetle yaklaştığı bir mesele olan Kudüs, evrensel akademyanın siyaset biliminden tarihe, ilahiyattan antropolojiye, uluslararası ilişkilerden iktisata uzanan çok geniş bir skalada ele aldığı konulardan bir tanesidir.

Hem kutsal bir mekân hem de politik bir alan olarak Kudüs günümüzde de aktüel anlamda önemini korumakta; modern zamanların Ortadoğu coğrafyasına kazandırdığı Arap-İsrail çatışması gibi temel siyasal ve askeri çatışmaların merkezinde bulunması sebebiyle küresel anlamda hem akademik hem de güncel politik tartışmaların öznelerinden bir tanesi olmaya devam etmektedir. Bilhassa Amerika Birleşik Devletleri Başkanı Donald Trump tarafından alınan İsrail'deki Amerikan Büyükelçiliği'nin Kudüs'e taşınması kararını

müteakip gerek Müslüman toplumlardan söz konusu karara yükselen tepkiler, gerekse Washington'un mezkûr inisiyatifini reel politik icabı kabul ederek, elçiliklerini Kudüs'e taşıma kararı almaya başlayan devletlerin varlığı da hesaba katıldığında Kudüs'ün güncel ehemmiyeti bir kez daha karşımıza çıkmaktadır.

Yeni Fikir Stratejik Araştırmalar Merkezi (Yeni Fikir SAM) tarafından desteklenen Yeni Fikir Dergisi olarak hazırladığımız bu özel sayıda sosyal bilimler disiplinleri çerçevesinde, tarih ve uluslararası ilişkiler bağlamında Kudüs meselesini akademik bağlamda son veriler ışığında bir kez daha değerlendirmeyi amaçladık. Bu kapsamda modernite öncesi dönemden başlayarak, 20.yy sonunda dek Ortadoğu siyaseti, kültürü ve tarihi içerisinde Kudüs'ü yeniden tartışmaya açmış bulunuyoruz. Bu özel sayıda yer alan birbirinden değerli akademik çalışmaların Ortadoğu siyaseti ve tarihi çalışmalarına katkıda bulunması, Türk akademyasına ufuk açıcı olması en büyük dileğimizdir.

Dr. Öğr. Üyesi Ramazan Kemal
HAYKIRAN

Dr. Öğr. Üyesi Ali BİLGENOĞLU

21.Sayı Editörleri